

Çalınan çeklere ilişkin dava aşamasında bulunan alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-32323-7876-863
Tarih	10.10.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-32323-7876-863

10/10/2011

Konu : Çalınan çeklere ilişkin dava aşamasında bulunan alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılması hakkında.

İlgide kayıtlı dilekçenizde; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, ... 'de faaliyet gösteren firmanıza ait müşteri çeklerinin ... /2009 tarihinde çalındığı, ... 1. Asliye Ticaret Mahkemesinin ... /2009 tarihli ve ... esas numaralı kararıyla ... bank'a ait ... /2009 vadeli ... 000,00.-TL tutarındaki müşteri çekinizin bedelinin bankada üç ay süre ile bloke edildiği, bu süre içinde mükerrer ödeme olmaması için müşterilerinizin ödeme yapmadıkları, üç ay sonunda mahkemenin çek bedelinin ödenip ödenmeyeceğine karar vereceği belirtilerek, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre alacağınızın şüpheli ticari alacak olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği ve karşılık ayırıp ayıramayacağınız hususlarında Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunduğunuz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde; "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;
2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

Şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 334 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin"V. Katma Değer Vergisi İçin Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılması" başlıklı bölümünde; "... katma değer vergisinden kaynaklanan alacak için şüpheli alacak karşılığı ayrılabilmesi; yukarıdaki madde hükmünde yer alan şartların mevcut olması, alacağın ilgili dönemin kayıtlarına girmesi ve katma değer vergisi beyannamelerinde beyan edilmesi halinde mümkün olacaktır." açıklamasına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre; bir alacağın şüpheli alacak niteliği kazanabilmesi için alacakla ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi arasında illiyet bağı bulunmalıdır.

Bu itibarla söz konusu olayda, tarafınızca açılan dava, alacağınızın takibine yönelik değil çeklerin iptaline ilişkin olduğundan bu aşamada söz konusu çek bedelleri için şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün bulunmamaktadır. Ancak, çalınan çeklerin bedellerinin borçludan tahsil edilememesi halinde, maddede yer alan şartların mevcut olması kaydıyla söz konusu alacakların teminatsız kısmı için yukarıda yer alan şartlar dahilinde değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılacaktır.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununun 323 üncü madde hükmünde yer alan şartların mevcut olması, alacağın ilgili dönemin kayıtlarına girmesi ve katma değer vergisi beyannamelerinde beyan edilmesi halinde katma değer vergisinden kaynaklanan alacak için de şüpheli alacak karşılığı ayrılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026